

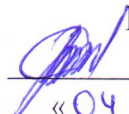
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 204 – Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

Допускається до захисту

Зав. кафедри генетики,

розведення та селекції тварин

 професор Ставецька Р.В.

«04» листопада 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
«Аналіз та удосконалення технології виробництва і
переробки м'яса овець у ТОВ «Колос» Одеської області»

(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «Колос»)

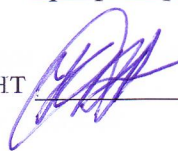
Виконав Карєва Євгенія Миколаївна

Керівник професор Ставецька Р. В.

Рецензент

 Митаркова О.М.

Я, Карєва Євгенія Миколаївна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

Зміст

Завдання на кваліфікаційну роботу	
Анотація	
Annotation	
Відгук керівника	
Вступ.....	7
1. Огляд літератури.....	8
1.1. Характеристика основних селекційних ознак у м'ясному вівчарстві..	8
1.2. Характеристика порід овець м'ясного напрямку продуктивності.....	11
1.3. Вплив глобальних змін клімату на галузь вівчарства.....	15
1.4. Перспективи розвитку вівчарства в Україні.....	17
2. Матеріал і методика виконання роботи.....	19
3. Результати власних досліджень.....	21
3.1. Характеристика ТОВ «Колос» та аналіз технології виробництва продукції вівчарства.....	21
3.2. Ефективність вирощування молодняку овець.....	24
3.2.1. Жива маса і прирости живої маси.....	24
3.2.2. Проміри тіла.....	26
3.2.3. Оцінка м'ясної продуктивності.....	28
3.3. Характеристика батьківського стада.....	29
3.4. Заходи з підвищення ефективності виробництва м'яса овець у стаді...	31
3.4.1. Ефективність вирощування чистопородного і помісного молодняку овець	31
3.4.2. Оцінка м'ясної продуктивності чистопородних і помісних овець..	33
3.5. Технологія забою овець і м'ясна продукція овець.....	34
3.5.1. Технологічний процес забою овець.....	34
3.5.2. Класифікація і характеристика м'яса баранини.....	38
4. Економічна ефективність вирощування чистопородних і помісних баранців	40
Висновки.....	42
Пропозиції.....	43
Список використаної літератури.....	44

Анотація

Карєва Є. М. «Аналіз та удосконалення технології виробництва і переробки м'яса овець у ТОВ «Колос» Одеської області»

У кваліфікаційній роботі проаналізовано технологію виробництва м'яса овець, репродуктивні якості вівцематок і продуктивні ознаки баранів-плідників, ефективність вирощування чистопородного і помісного молодняку овець та його м'ясні якості. Проаналізовано технологію забою овець.

У кваліфікаційній роботі використано загальноприйняті зоотехнічні і статистичні методи досліджень.

Встановлено, що ТОВ “Колос” спеціалізується на вирощуванні овець м'ясного напрямку продуктивності. У господарстві утримують овець породи мериноландшаф. Залежно від статі і типу народження жива маса новонароджених ягнят становить 40,78–5,00 кг, забійна маса – 17,91–22,64 кг, забійний вихід – 49,2–51,6%. У середньому жива маса баранів-плідників становить 110 кг, настриг вовни – 4,55 кг. Багатоплідність вівцематок із одним окотом – 145 голів, із другим окотом і старше – 185 голів; збереженість молодняку до 2-місячного віку – 97,0–97,9%.

Встановлено, що помісі $\frac{1}{2}$ мериноландшаф $\times$ $\frac{1}{2}$ дорпер достовірно переважають за живою масою, промірами тіла і м'ясною продуктивністю чистопородних ровесників і найбільш економічно ефективними у цьому господарстві.

Отримані результати можуть бути використані для удосконалення технології виробництва яловичини м'яса овець в господарствах України.

Кваліфікаційна робота магістра містить 48 сторінок, 12 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел із 47 найменувань.

Ключові слова: вівці, мериноландшаф, відгодівельні і м'ясні якості молодняку, репродуктивні якості вівцематок.

Annotation

Karieva I. M. «Analysis and improvement of sheep meat production and its processing technology at "Kolos" LLC of the Odesa region»

In the qualification thesis has been analyzed the technology of sheep meat production, the reproductive qualities of ewes and the productive characteristics of rams, the efficiency of breeding purebred and crossbred young sheep and their meat qualities. The sheep slaughtering technology was analyzed.

Generally accepted zootechnical and statistical research methods were used in the qualification work.

It has been established that "Kolos" LLC specializes in keeping sheep for meat performance. The farm keeps Merinolandschaf sheep. Depending on the sex and type of birth, the live weight of newborn lambs was 40.78–5.00 kg, the slaughter weight was 17.91–22.64 kg, and the slaughter yield was 49.2–51.6%. On average, the live weight of rams was 110 kg, the shearing of wool was 4.55 kg. Primiparous ewes had 145 lambs per 100 dams, multiparous ewes had 185 lambs per 100 dams; survival rate of young animals up to 2 months of age was 97.0–97.9%.

It has been established that crossbreds $\frac{1}{2}$ Merinolandschaf $\times$ $\frac{1}{2}$ Dorper reliably prevailed in terms of live weight, body measurements and meat productivity of purebred peers and were the most economically efficient in this farm.

The obtained results can be used to improve the technology of sheep meat production on Ukrainian farms.

The master's qualification work contains 48 pages, 12 tables, 10 figures, a list of used sources of 47 names.

Key words: sheep, Merinolandschaf, fattening and meat qualities of young animals, reproductive qualities of ewes.

Список використаної літератури

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Товарознавча характеристика м'яса баранини. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2010. № 1(46). С. 55–60.
2. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва: підручник для вузів / В. І. Хоменко та ін.; за ред. В. І. Хоменка. Київ: Сільгоспосвіта, 1995. 71 с.
3. Високос М. П., Заярко А. О., Чумак Є. В. Реакція овець імпортованих порід (олбіс, тексель) на спекотні погодні умови Степової зони України у порівняльному аспекті. *Науковий збірник ЛНУВБМТ ім. С. З. Гжицького*. 2013. Т. 15, № 1(55), ч. 4. С. 35–39.
4. Вовченко Б. О., Шитець А. В. М'ясна продуктивність чистопородних і помісних баранчиків. *Таврійський науковий вісник*. 2012. № 78, ч. 2, т. 1. С. 34–37.
5. Вороненко В. І., Іовенко В. М., Польська П. І. Довідник з вівчарства. Нова Каховка: ПІСЛ, 2008. 125 с.
6. Деякі аспекти розвитку та сучасний стан вівчарства в областях західного регіону України / Н. А. Кудрик та ін. *Таврійський науковий вісник*. 2024. № 136, ч. 1. С. 253–265.
7. Дорпер. Куркуль. URL: <https://kurkul.com/porody/507-dorper> (дата звернення 20.06.2024 р.)
8. ДСТУ ISO 3974:2013 Вівці для забою. Терміни та визначення (ISO 3974:1977, IDT). Київ: Мінекономрозвитку України. 2014.
9. Корбич Н. М. Взаємозв'язок довжини вовни з показниками продуктивності овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2021. № 4. С. 171–177.
10. Кравчук В., Бабинець Т., Постельга С., Смоляр В. Огляд і систематизація факторів, які впливають на якість продукції вівчарства. *Новітні технології в АПК: дослідження та управління*. 2020. № 26(40). С. 308–319.

11. Маньковський А. Я., Антонюк Т. А. Технологія продуктів забою тварин: підручник. Київ: Агроосвіта, 2014. 336 с.

12. Меріноландшаф. URL: <https://kurkul.com/porody/530-merinolandshaf> (дата звернення 10.07.2024 р.)

13. Микитюк В. В., Поротікова І. І. Науково-практичне обґрунтування вирощування молодняку овець. *Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК*. 2016. Т. 4, №1. С. 134–139.

14. Організація селекційно-племінної роботи у тваринництві: методичні вказівки і робочий зошит для виконання практичних занять для студентів біолого-технологічного факультету зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, ОР – магістр / І. В.Титаренко та ін. Біла Церква, 2024. 64 с.

15. Похил В. І., Лесновська О. В. Забійні якості овець різного походження. *Науковий вісник «Асканія-Нова»*. 2012. Вип. 5, ч. 1. С. 171–174.

16. Решетніченко, О.П., Скрипка, М., Різнічук, І.Ф, Калиниченко, Г.І. Відтворювальна здатність маток цигайської породи при схрещуванні з баранами гісарської і мереноладшаф порід. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2022. №.102–103. С. 92–96.

17. Розведення сільськогосподарських тварин: навч. посіб. / І. А. Рудик та ін.; за ред. І. А. Рудика. Київ, 2009. 339 с.

18. Рижих С. С. Інтенсивність росту молодняку овець різних генотипів. *Вівчарство та козівництво*. Нова Каховка : ПЄСЛ, 2018. Вип. 3. С. 91–99.

19. Сухарльов В. О., Дерев'янко О. П. Практикум з виробництва і технології виробництва вовни і баранини: навчальний посібник. Харків: Еспада, 2003. 144 с.

20. Тексель. Куркуль. URL: <https://kurkul.com/porody/556-tekssel> (дата звернення 15.06.2024 р.)

21. Тимофійшин І. І., Димчук А. В. Настриги та фізико-механічні властивості вовни помісних ярок північнокавказької м'ясо-вовнової породи овець. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і*

природокористування України. Серія «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». 2016. Вип. 236. С. 286–294.

22. Шабля В. П., Шабля П. В., Задорожна І. Ю. Роль вівчарства і козівництва у відновленні деокупованих та постраждалих від воєнних дій територій. *Відновлення та інноваційний розвиток тваринництва в умовах сучасних викликів: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції науковців, викладачів та аспірантів, 23–24 квітня 2024 р.* Державний біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 34–37.

23. Alphonsus C., Finangwai H. I., Yashim S. M., Agubosi O. C. P., Sam I. M. Effect of dam parity on measures of growth in Red Sokoto goats 1, 3, 6, and month of age. *J. Animal and Veterinary Research*. 2010. Vol. 2. P. 9–13.

24. Antonenko P. P., Chumak S. V., Chumak V. O. Physical and chemical composition of goat milk during smallholder production in the conditions of the natural and agricultural zone of the Steppe of Ukraine. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*. 2019. Vol. (4). P. 198–204.

25. Berry D. P., Conroy S., Pabiou T., Cromie A. R. Animal breeding strategies can improve meat quality attributes within entire populations. *Meat Science*. 2017. Vol. 132. P. 6–18.

26. British Texel Sheep Society. URL: <https://texel.uk/> (дата звернення 25.06.2024 р.)

27. Comparative Endocrinology of Animals; in chapter – A Review on the Influence of Climate Change on Sheep Reproduction. Written by Gregory Sawyer and Edward Jitik Narayan. 2019. URL: <https://www.intechopen.com/chapters/68173> (дата звернення 30.06.2024 р.)

28. «El Gaucho» revives sheep farming according to European standards. URL: <https://eba.com.ua/en/el-gaicho-vidrodzhuye-vivcharstvo-za-yevropejskymy-standartamy/> (дата звернення 10.06.2024 р.)

29. Genetic and phenotypic aspects of the body measured traits in Merinolandschaf breed of sheep / M. P. Petrović et al. *Biotechnology in Animal Husbandry*. 2012. Vol. 28(4). P. 733–741.

30. Genetic diversity and within-breed variation in three indigenous Ethiopian sheep based on whole-genome analysis / S. Asmare et al. *Heliyon*. 2023. Vol. 9(4). P. e14863.

31. Humane Slaughter Association: official website. URL: <https://www.hsa.org.uk/> (дата звернення 24.07.2024 р.)

32. Iovenko V., Hladiy I. Characteristics of growth, development and meat qualities of young sheep of different genotypes. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*. 2021. Vol. 25(1). P. 69–76.

33. Karatieieva O., Polishchuk T., Posukhin V. Evaluation of productive qualities of sheep of askani fine-wool breed. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*. 2022. Vol. 26(2). P. 59–66.

34. Kitaeva A., Bezalychna O., Novichkova A. Age changes in the body weight of ram lambs obtained from ewes of different body types. *Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН*. 2024. №131. P. 79–91.

35. Komlosi I. Genetic Parameters for growth traits of the Hungarian merino and meat sheep breeds in Hungary. *Applied Ecology and Environmental Research*. 2008. Vol. 6. P. 77–84.

36. Kravtsova I. The impact of a warm, dry climate on sheep. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*. 2023. Vol. 27(2). P. 78–86.

37. Lee Jung Hoon Carcass and meat quality characteristics of purebred (hair) and crossbred (wool× hair) sheep lambs grazing fescue pasture as influenced by breed type, sex, and supplementation. *Journal of Applied Animal Research*. 2024. Vol. 52(1). P. 1–14.

38. Participatory definition of breeding objectives for sheep breeds under pastoral systems – the case of Red Maasai and Dorper sheep in Kenya / E. Zonabend König. *Tropical Animal Health and Production*. 2016. Vol.48(1). P. 9–20.

39. Pokhyl V., Pokhyl O., Mykolaichuk L., Taran D. Industrial crossbreeding as efficient sheep farming production. *Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН*. 2024. №131. С. 149–160.

40. Poor maternal nutrition during gestation in sheep alters prenatal muscle growth and development in offspring / M. C. Gauvin et al. *Journal of Animal Science*. 2020. Vol. 98(1). skz388.

41. Preservation and thermoregulation peculiarities of lambs of different types of birth and body weight / I. Pomitun et al. *Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН*. 2024. №131. С. 161–174.

42. Schüller L. K., Burfeind O., Heuwieser W. Short communication: Comparison of ambient temperature, relative humidity, and temperature-humidity index between on farm measurement and official meteorological data. *Journal of Dairy Science*. 2013. Vol. 96(12). P. 7731–7738.

43. Slaughter traits, carcass measures and meat quality of Merinolandschaf lambs in Croatia / V. Držaić et al. *Journal of Central European Agriculture*. 2018. Vol. 19(2). P. 278–294.

44. Snyman M. A., Olivier W. J. Productive performance of hair and wool type Dorper sheep under extensive conditions. *Small Ruminant Research*. 2002. Vol. 45(1). P. 17–23.

45. The effect of cation-anion difference and crossbreeding on carcass characteristics in Lori-Bakhtiari and Lori-Bakhtiari× Romanov× Pakistani crossbred lambs / A. Imanpour et al. *Iranian Journal of animal Science*. 2024. Vol. 55(1). P. 15–30.

46. Vanli Y., Kaygisiz A. Some General Comments on the results for sheep farming researches at Atatürk University Farm. *Journal of the Institute of Science and Technology*. 2024. Vol. 14(1). P. 508–517.

47. Vulnerability of farmers and herdsmen households in Inner Mongolian plateau to arid climate disasters and their development model / W. Li et al. *Journal of Cleaner Production*. 2023. Vol. 402. P. 136853.